

soud vzal za prokázané, veřejně vychvaloval nebo oslavoval sebe jako budoucího pachatele zločinu podle § 7 čís. 1 zák. na ochr. rep., neboť chtěl se tím státí mezi svými spoluvězni slavným, obdivovaným, že jim oznámil, k jakému mimořádnému činu jest odhodlán». Než ani tato námitka neobstojí, nejen proto, že oslavování sebe, jako budoucího pachatele zločinu, — není-li v pachatelově činnosti obsaženo i vychvalování zločinu, třebas i takového, jenž má býti teprve spáchán — není již pojmově myslitelné, jak bylo výše vyloženo, nýbrž i proto, že soud zjistil, že smysl závažného výroku obžalovaného byl ten, že jím před více lidmi vyhrožoval prezidentu republiky zlým nakládáním (nemaje ve skutečnosti úmyslu ho zastřeliti), a že tímto hrubě zneuctivajícím projevem ho na cti urazil. Dává-li zmateční stížnost závažnému výroku libovolný jiný smysl, než jest obsažen v napadeném rozsudku, a na tomto vadném podkladě pak doličuje hmotně-právní zmatek čís. 10 § 281 tr. ř., neprovádí jej po zákonu. Bylo proto zavrhnouti zmateční stížnost v tomto směru jednak jako neodůvodněnou, jednak jako po zákonu a tudíž vůbec neprovedenou.

II. V druhé řadě domáhá se zmateční stížnost toho, by čin obžalovaného, zjištěný v rozsudku, byl kvalifikován nikoli za přestupek podle čís. 1 § 11, nýbrž za přečin podle čís. 2 § 11 zák. na ochr. rep. Tato část zmateční stížnosti, uplatňující zmatky čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř., stala se bezpředmětnou vzhledem ke článku I. a VII. rozhodnutí presidenta republiky z 19. října 1928, podle nichž trestní řízení pro přečiny a přestupky podle § 11 zák. na ochr. rep. spáchané do 28. října 1928 nemá býti zahájeno, a, bylo-li zahájeno, má býti zastaveno, ať jest ve kterémkoliv období, pokud ovšem nebyl vynesena právoplatný rozsudek odsuzující před 28. říjnem 1928, poněvadž v tom případě platí to, co ustanovuje rozhodnutí presidenta republiky o prominutí trestů vůbec (srovnej výnos min. sprav. ze dne 23. října 1928, Pres. 1301/28, čís. 42.453/28). Poněvadž za tohoto stavu věci mohlo dojít k rozhodnutí ve vyšší stolici jen pokud jde o případnou kvalifikaci činu žalobního za zločin podle § 16 čís. 2 zák. na ochr. rep., nezbyvá po zamítnutí zmateční stížnosti v tomto směru než zastavit trestní řízení pro zbývajících trestný čin podle § 11 zák. na ochr. rep.

Čís. 3696.

Ke skutkové podstatě přečinu podle § 14 čís. 5 zák. na ochranu republiky se vyžaduje, by se hanobení stalo takovým způsobem, že může vyvolati v posluchačích nepřátelské smýšlení proti republice, národu nebo národní menšině (způsob surový nebo štvavý).

Výrok: »u nás zákony platí pro nádeníka, na Slovensku pro dráteníka a ti druzí dělají co chtějí« spadá sem jen, chtěl-li jím pachatel hanobiti republiku výtkou, že obcházení zákonů trpí nebo podporuje, nikoliv, odsuzoval-li výrokiem tím jen osoby, které zákonů nedbají a je obcházejí.

(Rozh. ze dne 9. prosince 1929, Zm I 417/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 9. dubna 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným přechinem rušení obecného míru podle § 14 čís. 5 zákona na ochranu republiky čís. 50/1923 sb. z. a n. a přestupkem podle § 491 tr. zák. a čl. V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863, zrušil napadený rozsudek nalézacího soudu ve výroku, jímž byl obžalovaný uznán vinným přechinem rušení obecného míru podle § 14 čís. 5 zákona na ochranu republiky, a následkem toho i ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvisejících a věc vrátil soudu první stolice, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a o ní rozhodl, přihlížeje při tom k pravoplatnému odsouzení obžalovaného pro přestupek podle § 491 tr. zák. a čl. V. zákona čís. 8/1863 ř. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost, napadající rozsudek nalézacího soudu jen pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přechinem podle § 14 čís. 5 zákona na ochranu republiky, a to z jediného důvodu zmatečnosti podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., nelze upřít oprávnění. Ke skutkové podstatě přechinu podle § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep. vyžaduje se mimo jiné, by se hanobení republiky, národa nebo národní menšiny stalo způsobem surovým nebo štvavým, t. j., jak nalézací soud správně rozpoznal, způsobem takovým, že může vyvolati v posluchačích nepřátelské smýšlení proti republice, národu a t. d. Právě v tomto směru nelze však zrušovacímu soudu bezpečně přezkoumati rozsudek nalézacího soudu. Vždyť zjištěný výrok obžalovaného, v němž nalézací soud shledal skutkovou podstatu onoho přechinu: »u nás zákony platí pro nádeníka, na Slovensku pro dráteníka a ti druzí dělají co chtějí« o sobě ještě nikterak nevylučuje správnost obhajoby obžalovaného, opakované ve zmateční stížnosti, že výrokem tím odsuzoval jen ony osoby, které zákonů nedbají a je obcházejí, že však nechtěl haniti republiku výtkou, že obcházení zákonů trpí nebo dokonce podporuje. Jen za tohoto předpokladu dalo by se však mluvit o způsobilosti závadného výroku, vyvolati v posluchačích nepřátelské smýšlení proti republice, kdežto v druhém případě, měl-li totiž pozastavený výrok skutečně smysl v obhajobě obžalovaného naznačený, mohlo se roztrpčení posluchačů obrátiti jen proti osobám zákony obcházejícím, nikoliv však proti republice, a šlo by tu tedy jen o přípustnou, třeba i velmi ostrou kritiku určitých tříd. Ježto pak, jak již uvedeno, doslov výroku o sobě neposkytuje dostatečný podklad pro posouzení jeho způsobilosti, vyvolati nepřátelské smýšlení proti republice, ostatní obsah řeči obžalovaného však v napadeném rozsudku zjištěn není, takže nelze bezpečně přezkoumati, v jaké souvislosti a tím i ve kterém smyslu byl výrok obžalovaného pronesen, nezbylo než rozsudek nalézacího soudu ve výroku odsuzujícím obžalovaného pro onen přechin, a následkem toho i ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvisejících zrušiti a vrátiti věc soudu první stolice k novému projednání a rozhodnutí.